

בית העם

שיג ושיח ציוני

שְׁאֵלוּ, שְׁלוֹם יְרוּשָׁלַם תהילים קכ"ב

מהדורה מיוחדת בעקבות סערת "מתווה הכותל"

"כל מחלוקת לשם שמיים סופה להתקיים, ושאינה לשם שמיים, אין סופה להתקיים" (פרקי אבות ה', יז)

ההחלטה על הקפאת מתווה הכותל התקבלה בראש חודש תמוז. בהמשכו של חודש זה, ביי"ז בתמוז, מצויין במעגל השנה היהודי יום צום לזכר נפילת חומות ירושלים בידי הכוחות הרומים, נפילה שהובילה לחורבנו של בית המקדש. זוהי הזדמנות עבורנו לצלול לעומקן של המחלוקות; אלו שילשם שמיים, ואלו שאינן לשם שמיים, בעם ישראל לדורותיו.

קצת רקע: מתווה הכותל הוא הסכם פורץ דרך להקמת רחבת תפילה שוויוניות בכותל המערבי, שאושר בממשלת ישראל בתחילת שנת 2016. כיום נשמר בכותל סטטוס קוו לפיו נשמרת הפרדה בין גברים לנשים, ומתפללות אינן יכולות לקיים טקסים דתיים שנחשבים לנחלתם של גברים בלבד לתפיסת הזרם האורתודוקסי (כמו הנחת תפילין והתעטפות בטלית). על-פי המתווה המדובר, יוכשר שטח נוסף שבו יוכל כל אדם לבקר ולהתפלל כמנהגו. הוא יהיה מדרום לרחבה הקיימת כיום, כלומר על ההמשך של אותו הקיר המערבי של הר הבית. במקום תוכשר רחבת תפילה גדולה, אשר תהפוך לחלק אינטגרלי ממתחם הכותל, ובה תתאפשר תפילה מעורבת, גברים ונשים, על פי דרכם של הזרמים הרפורמי והקונסרבטיבי.

כאמור, ביום ראשון א' בתמוז תשע"ז, 25/6/2017 החליטה ממשלת ישראל בישיבתה השבועית כי 'מתווה הכותל' יוקפא ולא יקודם, וכל בקשה לחדשו תחייב החלטת ממשלה נוספת. ראש הממשלה קיבל את עמדת ראשי המפלגות החרדיות על שמירת הסטטוס-קוו ברחבת הכותל.

ראשי המפלגות החרדיות ברכו על ההחלטה ואמרו כי היא משקפת את רצון רוב העם המעוניין לשמור על קדושת הכותל ומעמדו, כפי שהיה מימים ימימה.

בחבר הנאמנים של הסוכנות היהודית (גוף הקובע את מדיניות הארגון והמורכב מנציגי כל הזרמים הדתיים והפוליטיים מישראל ומהעולם) שהתכנס באותו יום ממש, הגיבו במילים אלו: "החלטותיה של ממשלת ישראל טומנות בחובן סכנה אמיתית לפילוג העם היהודי, ולערעור יסודותיו של החזון הציוני, ושל חלומם של הרצל, בן גוריון וז'בוטינסקי - ליצור בית לאומי במדינת ישראל לכלל העם היהודי.... אנו קוראים לממשלת ישראל להבין את חומרת צעדיה ולשנותם בהתאם".

”הכותל של כל היהודים – ההחלטה של ישראל” – חיים שיין, עתון ישראל היום, 26.6.2017

”בחג השבועות, לפני 50 שנה, הייתי בין הממונים שנהרו לכותל לאחר שחיילי צה”ל שחררו אותו מיד זרים. בין הנוהרים היו דתיים וחילונים, חרדים וצעירי דור האספרסו, בני הארץ ותיירים יהודים מחו”ל. כולנו חשנו את משק כנפי ההיסטוריה. עתה, לצערי, מקום הנצח שממנו לא זזה השכינה מעולם הפך להיות מוקד להתנצחות, לריב ולמחלוקת. התנצחות ששלובים בה דת, פוליטיקה, שיקולים זרים, ובעיקר רצון יהודי עתיק יומין ומוכר – להתנחל.

הכותל המערבי מצוי בתחום מדינת ישראל, ומכאן שהוא עניין ישראלי פנימי. זכותם המלאה של האזרחים להחליט, באמצעות נציגיהם בכנסת, באשר לסדרים שצריכים להתקיים באתר המקודש. בבית העלמין הצבאי בהר הרצל קבורים קדושי האומה וגיבוריה, ואיש לא יעלה על דעתו שיהודי ארה”ב יחליטו מה יהיו סדרי הקבורה והטקסים בהר, ממש כשם שישראלים לא יכולים להשפיע על סידורי הביקור באתר לזכרו של הנשיא לינקולן. זוהי תמצית תחולתה הטריטוריאלית של הדמוקרטיה.

כל יהודי בעולם שרוצה להשפיע על סדרי השלטון והחלטות הממשלה והכנסת, בכל תחום, כולל בנושאי גיור, דת ומדינה, רשאי מייד לממש את זכותו על פי חוק השבות, לעלות לארץ ולהצביע לכנסת לכל מפלגה שיבחר. כל עוד הם בוחרים לחיות בחו”ל, חובה עליהם לנהוג במידה של צניעות ולא בתקיפות של אדנות. האתוס של הסולידריות היהודית והתמיכה של יהודי ארה”ב בישראל כבר פחות מרשימים, בייחוד שרובם הגדול העדיפו לתמוך בבחירות האחרונות בהילארי קלינטון לא מתוך דאגה לעתיד מדינת היהודים ולצרכיה הביטחוניים, אלא מתוך תפיסת עולמם הניאו-ליברלית..”

אמירותיו של חיים שיין ברורות ופשוטות:
 • ”הכותל המערבי מצוי בתחום מדינת ישראל, ומכאן שהוא עניין ישראלי פנימי” – האמנם? למי שיין הכותל? ומי רשאי לקבל החלטות הנוגעות אליו? למה?
 • ”כל יהודי בעולם שרוצה להשפיע... רשאי לממש את זכותו... לעלות לישראל ולהצביע לכנסת. כל עוד הם בוחרים לחיות בחו”ל אל להם לנהוג באדנות..” מה דעתך בסוגיה זו? האם ליהודי העולם שאינם מתגוררים במדינת ישראל יש זכות להשפיע על החלטות שמתקבלות בה? כולן/חלקן?
 • מה הכלים שעומדים לרשות יהדות התפוצות להשפיע על החלטות ממשלת ישראל המשליכות עליהם? האם נכון שיעשו בהם שימוש?

מהצד השני של המתרס, לאחר קבלת ההחלטה, יזמו מנהיגי התנועה הרפורמית והתנועה הקונסרבטיבית עצרת מחאה מול בית ראש הממשלה. בהזמנה לעצרת כתבו: ”ממשלת ישראל הפקירה את הכותל לקיצוניים והקפיאה את מתווה הכותל, מהלך שיפג את העם היהודי”.

לאחר קבלת ההחלטה על הקפאת מתווה הכותל ברך השר אורי אריאל, מסייעת ”הבית היהודי” ואמר: ”לפני כשנה וחצי התרעתי כי שינוי בסדרי התפילה בכותל יפגע בחברה הישראלית ובקודשי ישראל.. ואני שמח שהממשלה אישרה היום את ההחלטה שמחזירה את המצב בכותל לקדמותו. בכך הצלחנו למנוע פילוג מיותר בעם היהודי ופגיעה במרקם החברתי והדתי בחברה הישראלית ובעם היהודי”.

• שני הצדדים במחלוקת מאמינים כי הצד השני יפג את העם היהודי. מי לדעתך צודק?
 • והיה ואכן בעתיד יתפלג העם היהודי ל”הלכתי” ו”לא הלכתי”, או ל”ישראלי” ו”גלותי”, מה אז? כיצד אתה רואה בדמיוןך מציאות שכזאת?

● לאן מוליך אותך הדימוי של ט. כרמי?
● מה בהוויית חיך עשוי להתחבר לדימוי הזה?
● האם נכון לראות את הקהילות היהודיות בעולם כמו הקונכיות בשיך? תפקידו של מי, אם כן, להיות שולה הפנינים או סוחר העתיקות?

קָשָׁב / ט. כרמי*

קָשָׁב לְשִׁפְתֵי קְנָכִיזוֹת לְשׁוֹחֵחַ שְׂיִחָה-נְשָׁל-סְפָשׁ.
כָּל אַחַת מִטָּה אֶן לָיִם נְשָׁלָה.
כִּךְ נְשׁוּלָה-הַפְּנִינִים אִי סוֹחֵר-הַעֲתִיקוֹת
יְכוּל לְקַבֵּעַ גְּלִי הַנְּשָׁשׁ: אוֹתוֹ יָם.

*כרמי הוא שם העט של כרמי טשרני (1925 - 1994), משורר עברי, מתרגם ועורך ישראלי. שירתו מאופיינת בסגנון לירי אך לא סנטימנטלי עם שימוש רב באירוניה

“כל ישראל ערביין זה לזה. למה הם דומים? לספינה שנקרע בה בית אחד, אין אומריין נקרע בית אחד בספינה, אלא נקרעה כל הספינה כולה”. (תנא דבי אליהו רבה י"א)

● כיצד אתה מבינה את המדרש?
● מה דעתך, המדרש רלוונטי גם בימינו?
● האם חשוב שתהיה ערבות הדדית בין יהדות התפוצות לבין מדינת ישראל?
● כיצד תבוא ערבות הדדית זו לידי ביטוי?

תני (שנה, אמר) חזקיה: נמשלו ישראל לשה- מה שה הזיה לוקה (מקבל מכה) על ראשו או באחד מאבריו וכל אבריו מרגישים, כך הן ישראל - אחד מהן חוטא וכולן מרגישים. תני (שנה, אמר) רבי שמעון בר יוחאי: משל לבני אדם שהיו יושבין בספינה. נטל אחד מהן מקדח והתחיל קודח תחתיו. אמרו לו חבריו: מה אתה יושב ועושה! אמר להם: מה אכפת לכם, לא תחתיתני אני קודח? אמרו לו: שהמים עולין ומציפיין עלינו את הספינה. (ויקרא רבה*, פרשה ד, ו)

*ויקרא רבה הוא מדרש אגדה קדום לספר ויקרא, שנכתב בארץ ישראל במאה ה-5 או ה-6, ונחשב על פי המסורת לחלק ממדרש רבה על התורה.

אני יהודי

מילים: פישי הגדול, קובי אוז, אקסום ולני סולומון.

לחן: לני סולומון - <https://www.youtube.com/watch?v=2Zw7Kico7Oo>

אני מאוד פוחד משנאת חினם,
אוהב את ארצי ואוהב את העם.
הייתי פה ושם בכל העולם,
יש לי שתי דעות על מה שתשאל וגם דעה שלישית,
כי אני יהודי וזה יהודי.
לא רע יותר, לא טוב יותר, טיפה אחר,
פשוט יהודי.

שום דבר לא יצליח לשבור אותי אחי,
הנשמה שלי היא חלק מאור עליון נצחי.
לתקן את העולם - זוהי מהותי,
נולדתי ככה אני יהודי.
פשוט יהודי כמו בשאר הדתות
יש לי חגים, שבתות, מנהגים ומצוות.
למרות שכל אחד בטוח בצדקתו
בסוף כולנו יהודים, לפני כסא כבודו.

כששואל את עצמי "מי אני?"
אני קצת ספרדי, קצת אשכנזי,
קצת ישראלי, טיפ טיפה גלותי,
אני אולי דתי ואולי חילוני אבל ביני לביני,
אני יהודי וזה יהודי.
לא טוב יותר מהאחר לא רע יותר
פשוט יהודי.
...

השיר "אני יהודי" נכתב על ידי יוצרים ישראליים עכשוויים.
● מה דעתך עליו?
● האם אתה מתחברת למסר שלו?

ההחלטה על הקפאת מתווה הכותל התקבלה כאמור בא' בחודש תמוז. בהמשך אותו החודש ב"ז בתמוז, חל יום צום, שנקבע לזכר נפילתה של ירושלים. ביום זה נבקעו חומותיה של העיר על ידי חילות האויב הרומי בתום מצור ממושך. י"ז בתמוז הוא גם היום שפותח את "שלושת השבועות" – ימי "בין המצרים" הנמשכים עד לתשעה באב ונוהגים בהם מנהגי אבלות המחמירים והולכים ככל שמתקרבים לסיומם. התענית בתשעה באב מהווה את שיא האבלות של תקופת ימי בין המצרים. והיא החמורה מבין ארבע התעניות על חורבן בית המקדש. מטרת הצומות היא לעורר את תחושת האובדן על חורבן בית המקדש – ועל הגלות שבאה בעקבותיו.

במורשת היהודית נהוג לומר כי בית המקדש חרב בגלל "שנאת חינם". בשנות ה-60 לספירה מסופר כי היחסים בקרב היהודים בירושלים היו רוויים מחלוקות ופלגנות שנבעו משנאת חינם בלתי מוסברת, שבשיאה הביאה להלשנות לקיסר הרומי, שהחריב את העיר.

שנאת 'חינם', האמנם? (שיחה ל"ז בתמוז) מאת: הרב שלמה נבאי

"אלא שכאן קיים קושי גדול, המושג 'שנאת חינם' אינו ברור דיו, וכיון שכך קשה לנו גם להתמודד מולו. ההוראה הפשוטה לכאורה של המילה 'חינם' בהקשר של שנאה היא ללא סיבה. והיינו ששנאה ללא סיבה היא 'שנאת חינם' והיא זו שגרמה לחורבן הבית. אולם הסבר פשטני זה אינו מניח את הדעת, שכן מי הוא זה השונא את חבריו 'ללא סיבה', הרי האדם הוא יצור תועלתני ויש לו תכלית בכל מעשיו, וא"כ ודאי שאין הוא שונא ללא סיבה. ... חוסר הגדרה ברורה למושג 'שנאת חינם', מרחיק אם כן את אפשרות תיקונו, ובעקבות כך שומה עלינו לבאר אתו בעינים של חז"ל. המפתח להסבר מהי שנאת חינם טמון בהבנה שגם אם יש לשנאה סיבה, ייתכן שהיא תוגדר כשנאת 'חינם'. המושג 'חינם' כאן אינו 'ללא סיבה', אלא משמעותו היא 'ללא סיבה מוצדקת'."

גם אם יש סיבה לשנאה, כל עוד שנאה זו אינה מותרת על פי התורה, הרי שהיא שנאת חינם – שנאה האסורה, שנאה שאינה מוצדקת על פי אמות מידה מוסריות של תורה. לשם כך עלינו לנסות להבין מהם חלק מגורמי השנאה ולבחון האם שנאה כזו תוגדר כשנאת חינם."

● מהי "שנאת חינם" לשיטתך? האם חווית או היית עד לשנאה מסוג זה? מדוע אתה מגדירה אותה כשנאת חינם?

● ולהפך, מהי שנאה שאינה שנאת חינם? האם חווית או היית עד לשנאה מסוג זה? איזה ערך מוסרי הצדיק אותה?

קמצא ובר קמצא

הסיפור "קמצא ובר קמצא" הוא סיפור מסוכסכים במורשת היהודית, ובדרך כלל מובא כסמל להסתאבות החברתית בקרב אומה אשר בניה מפולגים ומסוכסכים בינם לבין עצמם, ומביאים על עצמם את השואה והחורבן. הסיפור מתאר את ימיה האחרונים של ירושלים החוגגת לפני חורבנה בידי נירון, קיסר רומא.

"היה אדם אחד (בעל הבית), שהיה לו חבר ושמו קמצא, והיה לו שונא ושמו בר קמצא. עשה בעל הבית סעודה. אמר לשמשו (משרתו): לך הבא לי את קמצא ידידי. הלך השמש ובטעות הביא את בר קמצא (שהיה שונאו של אותו האיש). בא בעל הבית לסעודה ומצא את בר קמצא יושב. אמר לו בעל הבית: הלוא אני ואתה שונאים. מה אתה עושה כאן? קום וצא! אמר לו בר קמצא: הואיל וכבר באתי הנח לי, ואתן לך את דמי (עלות) אכילתי ושתייתי. ענה לו בעל הבית: לא! אמר לו בר קמצא: אתן לך חצי מעלות הסעודה כולה. ענה לו בעל הבית: לא! אמר לו בר קמצא: אתן לך את עלות הסעודה כולה. ענה לו בעל הבית: לא! אחזו בעל הסעודה בידו והוציאו. אמר בר קמצא: כיוון שהיו חכמים בסעודה ולא מחו בבעל הסעודה, סימן שנוח להם המעשה. אלך ואלשין עליהם לקיסר.

הלך ואמר לקיסר: מרדו בך היהודים! אמר לו הקיסר: הצג הוכחה. אמר לו בר קמצא: שלח לחכמי היהודים קורבן, וראה אם יקריבו אותו. שלח בידו עגל משובח. בדרך הטיל בר קמצא מום (ליהודים אסור היה להקריב קורבן שיש בו מום) בניב השפתיים של העגל- (הקורבן) ויש אומרים שבעין (מקום שעל פי דין ישראל נחשב כמום ואילו אצל הגויים אינו נחשב מום).

חשבו חכמים שבמקדש להקריב בכל זאת את הקורבן, משום שלום המלכות (כדי לא לעורר את כעסו של הקיסר). אמר להם רבי זכריה בן אבקולס (ממנהיגיה הבולטים של התקופה): אם נקריבו, יאמרו אנשים כי אנו מקריבים בעלי מומין על המזבח! חשבו, אם כן, להרוג את בר קמצא כדי שלא ילך וילשין (לקיסר, על שלא הקריבו את הקרבן ששלח). אמר להם רבי זכריה: אנשים יאמרו או עלולים לחשוב שמי שמטיל מומים בקורבן דינו מוות.

ראה הקיסר שלא הקריבו את העגל, כעס, שלח צבא רב-חיילים רבים מאוד, והם באו לירושלים, שרפו את בית-המקדש והחריבו את כל העירי.

- ביטוי ידוע במקורות היהודיים אומר "על קמצא ובר קמצא חרבה ירושלים". הייתכן כי ריב סתמי בין שני יהודים מביא לחורבן הבית?
- אילו רגשות שליליים עולים בסיפור?
- עם מי מהדמויות קל לך יותר להזדהות?
- מה בחירה זו מלמדת אותך על עצמך?
- האם ניתן למצוא בימינו אנו מציאות דומה של שנאת חינם שסופה היה או עלול להיות הרס וחורבן?

חורבן בית המקדש.
ציורו של ארקול דה חוברטי

שנאה / ויסלבה שימבורסקה

ראוי, קה רבת-פעלים עודנה,
כפה טוב שזרדת
במאתנו השנאה.
באיזו קלות היא מדלגת מעל משוכות גבוהות.
כפה קל לה - לזנק, ללפד.

אין היא דוקה לרגשות אחרים.
קבגרת וצעינה מהם בעת ובעונה אחת.
בעצמה יולדת עלות,
הפפחות בה חיים.
אם היא נרדמת, שנתה אינה שנת-עד.
חור-שנה אינו גורע מאונה, אלא מוסף.

דת לא דת -
העקר לרפן לזנוק.
מולדת לא מולדת -
העקר לזנק לריצה.
צדק טוב בתור התחלה.
אחר-כך היא פבר דוקת מעצמה.
שנאה. שנאה.

את פניה מעקמת העויה
של אקסצטת אהבה.

אח, הרגשות האחרים -
חולנים ונרפים.
מסתי יכולה אחנה
לקאות להמונים?
האם חסלה הגיעה
אי-פעם ראשונה למטרה?
ספקנות, כפה בעלי צון היא סחפת אחריה?
סחפת רק היא, שבוטחת בעצמה.

מקשרת, מהירת-תפיסה, חרוצה עד מאד.
האם הכרחי לספר כפה שירים חברה.
כפה דפי היסטוריה ספררה.
כפה נשתי-אדם פרשה.
בכפה מנרשים, בכפה אצטדיונים.

בל נרפה את עצמו:
היא מסגלת ליצר יפי.
נפלאים הבזקיה בלילה אפל.
נהדרים ענני הפאזים בשחר ורד.
קשה להתפחש לפתוס של חרבות
ילהומור גס
של עמוד המזדקר מהן באון.

היא אלופת הנגודים
בין השאון לשקט,
בין הדם האדם לשלג הלכן.
ומעל לכל, לעולם לא משעמם אותה
הפוטבי של רב-טבחים ללא רבב
הרוכן מעל קרבנו הפגאל.

בכל עת נכונה היא למשימות חדשות.
אם חייבת היא לחכות, תחכה.
אוקרים שיהיא עוררת. עוררת?
עיניה חדות פעיני צלף
והיא מביטה בעתיד באקץ
- היא לבדה.

● לאילו שורות בשיר "שנאה" של שימבורסקה התחברת במיוחד? מדוע?
● התוכלי למצוא תאור משלך לרגש השנאה? תאור פשוט או בעזרת דימויים/ מטאפורות?

ויסלבה שימבורסקה (1923 - 2012) הייתה משוררת פולניה, מסאית ומתרגמת ספרות צרפתית, כלת פרס נובל לספרות לשנת 1996. סגנונה של שימבורסקה ישיר ומשוחח עם הקורא. בשירה היא נמנעת מקישוט אמנותי, מטאפורה, חרוז או כל דבר אחר. כך, התוכן מובלט ואף המקצב מכון לחשוף את המשמעות המפתיעה הטמונה בדברים.

למנחה

לפעילות עם 'מהדורת בית העם על סערת מתווה הכותלי, כפתיחה או כנעילה, אנו מציעים לצפות בסרטה של סטודנטית בית הספר לקולנוע "מעלה", תהילה רענן - "קיר, סדק, דמעה" ולקיים לאחר הצפייה בו דיון, כפי שמוצע מטה.

"קיר, סדק, דמעה" - סרטה של תהילה רענן

"קיר, סדק, דמעה" הוא סרט קצר (כ-10 דקות) ללא מילים. יוצרת הסרט מצלמת בסבלנות, ביד אומן, ברגישות ובפיוסיות, נשים ביעזרת הנשים בכותל המערבי. יהודיות, נוצריות, דתיות וחילוניות, ביום ובלילה בגשם ובחום. בצילום מסוגן ומהפנט עדשת המצלמה חושפת רגעים של תשוקה, החמצה, אינטימיות, נואשות וחיפוש. אין לסרט עלילה. הוא פשוט נותן לתמונות לדבר.

<https://goo.gl/V8yGUb>

- האם יש תמונה מסויימת מהסרט שנחרטה אצלך? מהי? תוכלי לחשוב למה דווקא היא?
- אילו רגשות יכולת לקלוט בפניהן של המצלמות?
- אילו רגשות עלו בך כשהיית בכותל?
- תוכלי לנסות לנחש מדוע בחרה תהילה רענן לצלם נשים בלבד?

סוגיה מיוחדת עליה ניתן לדון לאחר הצפייה בסרטון "קיר סדק דמעה" היא על נשות הכותל

רקע: נשות הכותל הוא ארגון נשים שמטרתו המרכזית המוצהרת היא "לאפשר חופש תפילה לנשים בכותל המערבי". ארגון נשות הכותל הוקם בסוף שנות השמונים לאחר שקבוצת נשים ביקשה להתפלל ברחבת הכותל, אולם נאסר עליה להתעטף בטליתות ולהשתמש בספרי התורה שבמקום או להכניס ספר תורה משלהן. מאז הקמתו מקיימות נשות הכותל מדי ראש חודש את תפילת השחרית ו"קריאת ההלל" בעזרת הנשים של הכותל המערבי. בעבר נהגו הנשים לעבור לקשת רובינסון, בהתאם להחלטת ועדה ממשלתית בעניין שאושרה בבג"ץ, כדי לקרוא בתורה ולאפשר לנשים המעוניינות בכך להתעטף בטלית ולהניח תפילין, אך מאז שנת 2013 גם הקריאה בתורה נעשית בעזרת הנשים.

בקרב חלק משמעותי של הציבור החרדי אורתודוקסי קיימת התנגדות עזה, לעתים אף אלימה, לאופי התפילה של נשות הכותל בעזרת הנשים של רחבת הכותל, בייחוד במקרים בהם גם השימוש בטליתות ותפילין והקריאה בתורה נעשים בעזרת הנשים בכותל. מנגד קיימת תמיכה לעמדתן מצד הציבור הרפורמי וכן חלק מהציבור הקונסרבטיבי. הציבור הישראלי רובו אדיש לתופעה זו.

- שמעת בעבר על "נשות הכותל"? מה ידעת עליהן?
- האם נכון לנהל את המאבק הזה בדרך הזו? או אולי יש לך הצעה לדרך אחרת - טובה יותר לנהל אותו?
- האם נתקלת במאבקים דומים באופיים סביב גישות שונות ביהדות? כיצד נפתרו הסתיימו?
- האם השתתפת בעבר או שאתה שותפה כיום למאבק חברתי כלשהו? מהו? מדוע בחרת להיות שותפה לו?
- מה ביכולתנו לעשות כדי לחבר יותר צעירות וצעירים לעשייה אקטיבית שתשרת את תפיסותיהם, למען הקהילה / העם היהודי?

להכיר יותר את נשות הכותל -

סרטון תדמית בן 5 דקות של נשות הכותל המציג את תפיסתן
<https://www.youtube.com/watch?v=Vaaj8INViDQ>

סרטון בן 2 דקות המציג עימות בין נשות הכותל לכוחות הביטחון ולמתפללים אורתודוקסיים בכותל
<https://www.youtube.com/watch?v=SJvCbWVcyvU>

● מה בין חזונו של דוד המלך
לעיר ירושלים, למציאות של
ירושלים בשנת 2017?

מזמור תהילים קכ"ב

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, לְדָוִד:
שְׂמַחְתִּי, בְּאֹמְרִים לִי-- בֵּית יְהוָה נִלְדָּךְ.
עַמְדוֹת, הָיוּ רִגְלֵינוּ-- בְּשַׁעַר יְרוּשָׁלַם.
יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה-- בְּעִיר, שְׁחָבְרָה-לָהּ יַחֲדָו.
שָׁשָׂם עָלוּ שְׂבָטִים, שְׂבָטֵי-יָה-- עַדוֹת לְיִשְׂרָאֵל: לְהַדוֹת, לְשֵׁם יְהוָה.
כִּי שָׁמָּה, יֵשְׁבוּ כְּסָאוֹת לְמִשְׁפָּט: כְּסָאוֹת, לְבֵית דָּוִד.
שָׂאֲלוּ, שְׁלוֹם יְרוּשָׁלַם; יִשְׁלְיוּ, אֶהְבִּיבָךְ.
יְהִי-שְׁלוֹם בְּחִילָךְ; שְׁלוֹהָ, בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ.
לְמַעַן, אַחֲזִי וְרַעֲי-- אֶדְבָרָה-נָּא שְׁלוֹם בְּךָ.
לְמַעַן, בֵּית-יְהוָה אֵלֵּי הֵינּוּ-- אֲבַקֶּשֶׁה טוֹב לְךָ.

